

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता



जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जालना जिल्हा

१९८५-८६



अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगकरिता

जिल्हा-सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा जालना

१९८५-८६

अर्थ व सांख्यिकी संघालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा: जालना

१९८५-८६

अनुक्रमणिका

विषय	पृष्ठ क्रमांक
<u>भाग-१</u>	
१] दृष्टिक्षेपात जिल्हा [सामान्य माहिती व महाराष्ट्राशी तुलना]	१ ते ८
२] जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	१ ते ३०
<u>भाग-२</u>	
३] जिल्हा सांख्यिकी गोष्टवारा [विविध माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते]	१ ते १७८

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक संमालोचन १९८५-८६

दृष्टीक्षोपात जिल्हा जालना

अ. क्र.	वाक्य	परिमाण	जालना जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
१	२	३	४	५
[स्क] प्राकृतिक रचना				
अ] भौगोलिक स्थान				
१]	उत्तर अक्षांश	अंश	१९.१ ते २०.३	१६.४ ते २३.१
२]	पूर्व रेखांश	अंश	७५.४ ते ७६.४	७२.६ ते ८०.९
ब] हवामान				
	तपमान	सेल्सियस	१९८५	
			औरंगाबाद	चिंचलठाणा
१]	जिज्ञान	"	उ. ना.	१२.२ उ. ना.
२]	कमाल	"	उ. ना.	३८.६ उ. ना.
			१९८५	
३]	पर्जन्य [सरासरी]	मि. मि.	५३२	उ. ना.
क] प्रशासकीय विभाग [१ एप्रिल रोजी]				
१]	तालुके	संख्या	५	३०३
२]	पंचायत समित्या	"	५	२९८
३]	टंचाईग्रस्त तालुके	"	४	१३०
४]	एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	"	५	२९८
५]	शहरे	"	४	३०७
६]	गावे [एकूण]	"	९१३	४१, ८३३
	१] निर्जन	"	१३	२, ४७९
	२] वस्ती असलेली	"	९००	३९, ३५४
७]	टोपफळ	चौ. कि. मी.	७६१२.४	३, ०७, ६९०
[दोन] प्रशासकीय संस्था				
१]	पंचायत समित्या	संख्या	५	२९८
२]	महानगरपालिका	"	-	११
३]	नगर परिषदा	"	४	२१६
४]	कटक मंडळे	"	निरंक	७
५]	ग्राम पंचायती [३१.३.८६]	"	५५७	२४, ६३१ [अस्थायी]
६]	पोलीस स्थानके [१.१.१९८५]	"	१९८५	
			१६	७७८
७]	पोलीस आऊट पोस्ट [१.१.१९८५]	"	९	१, १९१

[तीन] लोकसंख्या [१९८१]

१.	२.	३.	४.	५.
१.	ग्रामीण लोकसंख्या	आंकडे हजारों में	८५७१	४५,०७,९१
२.	नागरी लोकसंख्या	आंकडे हजारों में	१५६०	२,१९,९३
३.	रकूण लोकसंख्या	आंकडे हजारों में	१०,३०	६,२७,८४
४.	अनुसूचित जातीयों की लोकसंख्या	आंकडे हजारों में	६८	४४,८०
५.	अनुसूचित जातियों की लोकसंख्या टक्केवारी	टक्केवारी	६.५७	७.१४
६.	अनुसूचित जमातीयों की लोकसंख्या	आंकडे हजारों में	२०	५७,७२
७.	अनुसूचित जमातियों की लोकसंख्या टक्केवारी	टक्केवारी	१.९६	२.१९
८.	पुरुष	आंकडे हजारों में	५,२३	३,२४,१५
९.	स्त्रियाँ	"	५,०७	३,०३,६९
१०.	स्त्री-पुरुष प्रमाण	१,००० पुरुषों में	९७०	९३७
११.	घनता	स्त्रियों की प्रमाण दर		
		दर चौ. कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	१३५	२०४

१२. साक्षरता प्रमाण

१.	रकूण	टक्केवारी	३०.४९	४७.१८
२.	पुरुष	"	४५.५४	५८.७९
३.	स्त्रियाँ	"	१४.९८	३४.७९
४.	राज्यामध्ये जिल्ह्यांच्या क्रमांक	संख्या	२८	—

[चार] कृषि [१९८४-८५]

१९८२-८३				
१.	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	७६३	३,०७,५८
२.	जंगल व्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी	हजार हेक्टर	५	५,२४३
३.	शोतीला उपलब्ध नसलेली जमीन [१९८४-८५]	हजार हेक्टर	१०	१०,६०
अ.	विंगर शोती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	२८	१५,१०
ब.	पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	"	३८	२७,७०
क.	रकूण	"	३८	२७,७०
४.	पडीत जमीनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन [१९८४-८५]	हजार हेक्टर	२९	१५,५८
१.	कायम गुरे चरणा आणि इतर	हजार हेक्टर	६	१,९५
२.	झाडे हुडपाखालील जमीन	"	६	१,९५

१.	२.	३.	४.	५.
	३. लागवडीयोग्य परतु पड जमीन हजार हेक्टर	८		१०, २७
५.	पडीत जमीन [१९८४-८५]			
१.	चालू पड	हजार हेक्टर	७२	८, ४९
२.	इतर पड	"	२३	८, ३१
६.	पिकाखालील क्षेत्र			
१.	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	५, ८२	१, ८१, ८५
२.	दुसोटा क्षेत्र	"	६५	२२, ८५
३.	एकूण पिकाखालील क्षेत्र	"	६, ४७	२, ०४, ७०
७.	ओलित क्षेत्र [१९८४-८५]	हजार हेक्टर		
१.	निव्वळ ओलित क्षेत्र	"	५४	१८, ७६
२.	एकूण ओलित क्षेत्र	"	७६	२५, १८
८.	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [१९८५-८६]	हजार हेक्टर	४, ३२	१, ४०, ९१
	[अन्नधान्ये]			
९.	वहीत धारणा जमिनी [१९८०-८१]			
	[अंतीम]			
१.	२ हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या शोकडयात	५६, ३	३४, ६६८
२.	२ ते १० हेक्टर	"	१, १०, ०	३०, ७७५
३.	१० हेक्टर पेक्षा जास्त	"	१३, ५	३, १८२
१०.	जमीन महसूल वसुली [१९८५-८६]	लाख रुपये	५, २६	३, ७३७
११.	जिल्हा परिषदांचा उपकर	हजार रुपये	१५, ०६	४, २०, २९
१२.	पंचायत समितीचा उपकर	"	उ. ना.	उ. ना.
[पाच]	पशुसंवर्धन [पशुधन गणना १९८२]			
१.	पशुधन	संख्या हजारात	७, १२	३, ०९, १९
२.	गायी व बैल	"	४, ०२	१, ६१, ६१
३.	म्हशी व रेडे	"	४९	३९, ७१
४.	भेंढया	"	४२	२६, ७१
५.	शोकडया	"	२०३	७७, ०५
६.	कोबडया व बदके	"	१, ३५	१, ९८, ४४
७.	पशुवैकीय अधिकारी	"	०, ०३४	उ. ना.
८.	निम्न पशुवैकीय अधिकारी	"	०, ०९६	उ. ना.
[सहा]	सहकार [१९८५-८६]			
			३०, ६, १९८६	
१.	सहकारी संस्था	संख्या	१, ०४१	७९, २९१
२.	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्था	"	५७३	१८, ३७४
३.	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थांची संभासद संख्या	संख्या लाखात	१, ४९	६३, ११

१.	२.	३.	४.	५.
----	----	----	----	----

४. दुग्धशाला संस्था	संख्या	१४१	१२,०६४	
५. प्राथमिक कृषि पत संस्थानी दिलेले कर्जे	रुपये कोटीत	११	४१८	

[सात] जलसिंचन

[१] पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र [३० जून १९८४]

३०.६.१९८६

1
6
43
50

१. मोठे प्रकल्प	संख्या	२१	२६-
- लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	२,०४	उ.ना.
२. मध्यम प्रकल्प	संख्या	६	१२५-
- लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	१९	उ.ना.
३. लघु प्रकल्प [पूढट भाग]	संख्या	४३	१,१८०
- लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	११	उ.ना.
७. सिंचन विहीरीखाली भिजणारे क्षेत्र [१९८४-८५]		४१	१,०५४

[२] काम सुरू असलेल्या पाटबंधारे

-प्रकल्पाखालील लाभक्षेत्र

१. मोठे	संख्या	—	उ.ना.
- लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	—	उ.ना.
२. मध्यम	संख्या	१	उ.ना.
- लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	४	उ.ना.
३. लघु पाटबंधारे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.
- लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	उ.ना.	उ.ना.

[३] जिल्हयामध्ये नव्याने घेण्यात येणारे

-प्रकल्प व त्याचे अंदाजित लाभक्षेत्र

१. मोठे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.
-अपेक्षित लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	उ.ना.	उ.ना.
२. मध्यम	संख्या	उ.ना.	उ.ना.
-अपेक्षित लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	उ.ना.	उ.ना.
३. लघु	संख्या	उ.ना.	उ.ना.
-अपेक्षित लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	उ.ना.	उ.ना.

[आठ] उद्योग [१ एप्रिल रोजी]

१९८५

१. नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	१३७	१२,४५१
२. नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या	"	११८	१८,९२२
३. साखर कारखान्यांची संख्या [उत्पादन चालू असलेले]	"		
	"	३०.६.१९८६	
	"	१	८८
४. सर्व सत गिरण्यांची संख्या [३१.३.१९८५]	संख्या	१	१३३

[पुढे चालू.....]

१.	२.	३.	४.	५.
[नऊ] वीज				
१]	वीज पुरवठा केलेली गाहरे व खोडी	संख्या	२०८	३३, २२७
	[३१.३.१९८६]			
२]	विद्युतीकरण झालेल्या गावांची	"-	२०४	३३, ६२०
	संख्या [१९८५-८६]			
३]	विद्युत पुरवठा केलेले पंचसंच	"-	२, ०५१	१०, १७, ७०४
४]	गोबर गैस तंत्रा	"-	१९८४-८५	
			८०२	२१, ३१५
[दहा] सार्वजनिक आरोग्य [१९८५]			१९८५	
१]	रुग्णातयें	संख्या	३	६५०
२]	दवाखाने	"-	१६	१, ७२२
३]	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	"-	३०	१, ५३९
४]	प्राथमिक आरोग्य पथाके	"-	३	८१
५]	एकात्मिक बाल विकास योजनागट	"-	उ. ना.	१०४
६]	अंगणवाड्यांत उपस्थित राहणारी-	"-	उ. ना.	उ. ना.
	मुले			
[अकरा] शिक्षण [३० सप्टेंबर अखेर]			३०-९-१९८५.	
१]	स्कूल प्राथमिक शाळा	"-	१, ०७३	५४, ४०६
२]	स्कूल शाळांचे शाळा	"-	४४४	१७, ०९८
३]	प्राथमिक शाळातील विद्यार्थी	संख्या	१, ३५	९४, १८
		हजारात		
४]	प्राथमिक शाळातील शिक्षक	"-	३	२, ४५
५]	प्रत्येक शाळाकामाचे विद्यार्थी	संख्या	४५	३८
[बारा] दुय्यम शिक्षण.				
१]	दुय्यम शाळा	संख्या	९८	८, १७७
२]	शाळेतील स्कूल विद्यार्थी	संख्या	३८	४५, ८५
		हजारात		
३]	शाळेतील शिक्षक	"-	१	१, ४६
[तेरा] उच्च शिक्षण [३०-९-८६] रोजी				
१]	स्कूल	संख्या	४	१, २५५
२]	स्कूल विद्यार्थी	संख्या	४	८, ८८
		हजारात		
[चौदा] अ. प्रौढ शिक्षण.				
१]	प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	६२५	२०, ४७४
२]	प्रौढांचे उपस्थिती	संख्या हजा-	२६	६, ४०
		रात		
३]	प्रौढ शिक्षण			
४]	प्रौढांचे उपस्थिती	संख्या	२	उ. ना.

१.	२.	३.	४.	५.
----	----	----	----	----

ब] तांत्रिक शिक्षण पूढे चालू

२] इतर [खाजगी]	संख्या	निरंक	उ. ना.
२] शासकीय व शासन सहाय्यत आदी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मध्ये मंजूर झालेल्या जागा	संख्या	३१९	४१,१८८
३] तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण संस्था	"—		
१] शासकीय व शासन सहाय्यत	"—	१	१६०
२][इतर खाजगी]	"—	उ. ना.	५२५
४] शासकीय तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	"—	३३	१७,२००
५] अभियंत्याची संख्या	"—	६	उ. ना.

[पंधरा] परिवहन आणि दळणावळण [१ एप्रिल रोजी]

३१-३-१९८६

१] स्कूण रेल्वे मार्ग[लांबी किमी.]	कि. मी.	८८	५,२९७
२] रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	उ. ना.	३४,६२४
३] स्कूण रस्त्यांची लांबी[पृष्ठांकित]	कि. मी.	२,५१२	१,०९,७९६
४] राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	कि. मी.	—	२,९३९
५] राज्य महामार्ग	"—	५०३	१९,०७६
६] महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"—	५०७	२६,७६३x
७] इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"—	९२२	२८,८६१x
८] ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	"—	५८०	७८,९४२ x

[सोळा] पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा [१ एप्रिल रोजी]

कठीण गावांची संख्या.	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
१] खोड्यांना केलेला पुरवठा	"—	उ. ना.	उ. ना.
२] नळ्याचा पाणी पुरवठा	"—	उ. ना.	उ. ना.
ब] कूप नलिका	"—	उ. ना.	उ. ना.
क] विहीर	"—	उ. ना.	उ. ना.
२] टँकर्स किंवा वेलगाडीने पाणी पुरवठा केला जाणारी गावे	"—	उ. ना.	उ. ना.
३] योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	"—	उ. ना.	उ. ना.

[सतरा] धारवांधणी.

१९८५-८६

भूमिहिन कामगारांसाठी वांधलेल्या झोपड्या स्काटिमक ग्रामीण विकास कार्यक्रम.	संख्या	३००	उ. ना.
---	--------	-----	--------

१.	२.	३.	४.	५.
[अकरा]	१] दारिद्र्य रेषाखालील कुटुंबे[१९८२-८३]	संख्या	००.७३	३४.३४
	२] मार्च १९८५ पर्यंतचे लग्नाधार्थी	लाखात संख्या	१५,३६३	उ. ना.
[एकोणिस]	<u>रोजगार हमी योजना.</u>			
	१] मंजूर झालेली कामे	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
	२] पूर्ण झालेली कामे	"	उ. ना.	उ. ना.
	३] अपूर्ण कामे	"	उ. ना.	उ. ना.
	४] प्रगतीपथावर असलेली कामे	"	उ. ना.	उ. ना.
	५] सुरु करता येण्यासारखी कामे	"	उ. ना.	उ. ना.
	६] निर्मादणीकृत कामगार	"	उ. ना.	उ. ना.
	७] सरासरी दैनिक उपस्थिती[अद्यावत]	"	उ. ना.]	उ. ना.
	८] कमाल दैनिक उपस्थिती	"	उ. ना.	उ. ना.
[वीस]	<u>आदीवासी कल्याणकारी योजना.</u>			
	१] आदीवासी करिता आश्रम शाळा	"	उ. ना.	उ. ना.
	२] विद्यार्थी	"	उ. ना.	उ. ना.
[एकवीस]	<u>मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना.</u>			
	मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	३	उ. ना.
	वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	"	२२५	उ. ना.
[बावीस]	<u>जिल्हा नियोजन</u>		१९८५-८६	
	१] वार्षिक योजनेतील सर्वसाधारण अपेक्षित तरतूद [१९८५-८६]	रुपये कोटीत	९,९५	१,७९८
	२] अनुशोषा झालेल्या काढण्यासाठी तरतूद १९८६-८७	"	८.१६	२,५०
[तेवीस]	<u>नागरी पुरवठा</u>		१९८६	
	१] रास्त भावाची दुकाने [१९८५]	संख्या	१,०६२	३३,००५
	२] शासकीय गुदामे	"	२२	उ. ना.

[८]

१.	२.	३.	४.	५.
३.	साठा [वस्तुसुधार]		३१.३.१९८६	
१.	तांदूळ	मे. टन	७५३	उ. ना.
२.	गहू	"	७३२	उ. ना.
३.	साखर	"	उ. ना.	उ. ना.
४.	ज्वारी	"	५,०३१	उ. ना.
५.	बाजरी	"	३०	उ. ना.
६.	तेल [खाद्य]	"	२०५	उ. ना.

टीप: १] [x] = अस्थायी

२] आंकडे पुष्पांकित केल्याने बेरजा कदापित जुळणार नाहीत.

३] १९८२-८३ ची कृषि विषयक माहिती अस्थायी स्वरूपाची आहे.

४] उ. ना. उपलब्ध नाही.